

Biznesa attīstības perspektīvas

Korekcijas, ko izraisījusi finanšu krīze. To potenciālā ietekme uz biznesu. Attīstības perspektīvas globālu izmaiņu rezultātā.

Biznesa vadības ekspertu kongress
2009. Gada 4. decembris
Rīga, Biznesa Augstskola Turība.

Gundars Kuļikovskis

Plāns

- ▶ Iespējas - krīzes rezultāts
- ▶ Straujas un balansētas biznesa attīstības iespējas

Finanšu krīzes sekas

- ▶ Krīze būtiski neietekmē
 - ▶ Ražošanas fiziskās kapacitātes/jaudas
 - ▶ Resursu fizisko pieejamību
 - ▶ Pakalpojumu ražošanas fiziskās kapacitātes/jaudas
 - ▶ Darbaspēka kvalifikāciju, apjomu
- ▶ Krīze ietekmē
 - ▶ Vērtību attiecības, tai skaitā aktīvu cenas un ražošanas aktīvu cenas
 - ▶ Darbaspēka pieejamību
 - ▶ Patēriņa apjomu un struktūru

Iespējas

- ▶ Strauji izmainītas vērtību attiecības
 - ▶ “Pārvērtēti” vai “nenovērtēti” ilgtermiņa aktīvi - nosacīts jēdziens.
 - ▷ Vērtību piešķiram mēs – patērētāji caur patēriņa struktūru
 - ▷ Vērtība – relatīva
 - ▶ Tirgus vēl visas izmaiņas nav “noķēris”
 - ▷ Iespējas tās “noķert” un izmantot
 - ▶ Ražošanas aktīvu vērtības kritums
 - ▶ Notikušās izmaiņas saglabāsies vidējā vai ilgtermiņā (spekulācija)
- ▶ Atsevišķu ilgtermiņa aktīvu apjoms lielāks kā tradicionālās izmantošanas iespējas!

Ražošanas ilgtermiņa aktīvi

- ▶ Ražošanas jaudas izzūd lēni
 - ▶ Aktīvi atgriežas tirgū caur izolēm.
- ▶ Piedāvājuma spiediens uz cenu saglabājas un saglabāsies
- ▶ Iepriekšējais cenu līmenis var neatgriezties nekad
 - ▶ Netradicionāls pielietojums un ilgstošs relatīvi zems cenu līmenis var permanenti transformēt (deformēt?) tirgu

Jaunu produktu radīšanas iespējas

- ▶ Ražošanas aktīvu grupas ar:
 - ▶ Cenu krietni zem to radīšanas izmaksām
 - ▶ Pieejamais apjoms krietni pārsniedz to tradicionālās izmantošanas vajadzības
- ▶ Iespējamie kandidāti:
 - ▶ Nekustamais īpašums, komercplatības, dzīvojamās platības
 - ▶ Betona ražošana
 - ▶ Citi?..
- ▶ Iespējamā reakcija
 - ▶ Netradicionāls pielietojums
 - ▶ Tradicionāls pielietojums ar jaunu cenu struktūru
 - ▶ Jaunas, atvasinātas industrijas/patēriņš
 - ▶ Ekonomikai pieaugot var pieaugt patēriņš/pieprasījums/cenas pavisam citās sfērās uz transformēto rēķina

Vēsturiskais piemērs

- ▶ .com burbulis 90to gadu beigās:
 - ▶ Pārprodukcija optisko tīklu jaudās;
 - ▶ WorldCom bankrots!
 - ▶ Aktīvu atgriešanās tirgū par 1/10 daļu cenas;
 - ▶ Pakalpojumu cena 10 reizes zemāka – ilgtermiņā!
- ▶ Ilgtermiņa efekti:
 - ▶ Skype, IP telefonija, IP televīzija
 - ▶ Ilgstošs jaudu pārpalikums rada permanentas tirgus struktūras izmaiņas – lētas komunikācijas, globalizācijas paātrināšanās;
 - ▶ Indijas iesaistīšanās IT industrijā – ārpakalpojumi.

Piemērs Latvijā

- ▶ Pludmales volejbola korti
 - ▶ Efektīva nekustamā īpašuma izmantošana produkta radīšanā
 - ▶ Jauns produkts, iespējams radīs jaunus blakus sektorus,
 - ▶ Ilgtermiņā mainīs patēriņa struktūru atsevišķos sektoros?
- ▶ Iespējamais rezultāts?
 - ▶ Izklaides klubi smiltīs/peldkostīmos? Ziemā?
 - ▶ Saldējums/alus ziemā?
 - ▶ Tūrisms?

Biznesa iespēja

- ▶ Meklēt tirgus “kropļojumus” izmantot tos un pārvērst to par “vispārpieņemtu” praksi.
- ▶ Iespējas:
 - ▶ Pansionāti Rietumeiropas pensionāriem?
 - ▶ Citu materiālu/tehnoloģiju aizvietošana ar betonu?
 - ▶ Citi?

Ilgtermiņa attīstības stratēģijas iespējas

- ▶ Vai mēs zinām, kas notiks nākotnē?
- ▶ Kādā stadijā ir makroekonomikas un ekonomikas zinātne?
- ▶ Kā izvairīties no “eksperta” problēmas?
 - ▶ Nepalaist garām iespējas?
 - ▶ “Neiesēsties” dēļ kļūdainām prognozēm?
 - ▶ Būt gataviem reaģēt?

Biznesa alternatīvas

- ▶ Mērogojams bizness
- ▶ Nemērogojams bizness

Mērogojams business

- ▶ “Vinnētājs paņem visu”
- ▶ Globāli vai lokāli mērogojams
- ▶ Augsta produktivitāte
- ▶ Ātri attīstāmas ražošanas jaudas
 - ▶ Nav ražošanas faktoru, kuri ierobežotu jaudu un kurus nevarētu pārvarēt;
- ▶ Garās “astes” problēma.

Nemērogojams business

- ▶ Nav iespējams neierobežoti paplašināt
- ▶ Ražošanas faktori, kuri nav izmaināmi –
 - ▶ Liels speciālistu darba ieguldījums
 - ▶ Nepieciešams laiks kompetences veidošanai
 - ▶ Ierobežotas izlaides jaudas
 - ▶ Izlaide proporcionāla piepūlei
- ▶ Nav garās astes problēmas

Kombinācijas iespējas neskaidrai nākotnei

- ▶ Lielākā daļa – nemērogojams business
 - ▶ Ierobežots vinnests - stipri ierobežoti zaudējumi
- ▶ Neliela daļa – mērogojams business
 - ▶ “Neierobežots” vinnests, zaudējumi tiek ierobežoti ierobežojot investīcijas.

PATEICOS PAR UZMANĪBU!

Jautājumi?